

Jorma Sipilä
15.4.2010

Kaivannon Matkailu Oy

Yrityksen yhtiöjärjestys hyväksyttiin 11.10.1945. Sen mukaan yhtiön toimiala oli: "Hotelli- ja ravintolaliikkeen harjoittaminen sekä retkeilymajojen ylläpitäminen ynnä kiinteistöjen omistaminen sanotussa tarkoituksessa." Perustava yhtiökokous oli 3.12.1945 ja yhtiö rekisteröitiin seuraavan vuoden alussa. Osakkaat olivat:

agr. yo Lauri Myllylä	60 osaketta
agr. yo Matti Myllylä	60 osaketta
tekn. yo Paavo Myllylä	60 osaketta
tri Lauri Sipilä	60 osaketta
agr. Martti Sipilä	100 osaketta
maanvilj. Väinö Sipilä	60 osaketta
yhteensä	400 osaketta á 100 mk =400.000 mk

Yhtiön alkupääoma 400.000 mk vastaa noin 46.000 euroa vuonna 2009. Toimitusjohtaja oli Lauri Myllylä. Yhtiö osti Kaivannosta Kiehelän maista vajaan kahden hehtaarin tontin ja rakennutti 5 matkailumajaa, ruokalarakennuksen ja Längelmäveden rannalle saunan. Kiehelän tilan omistivat silloin Kerttu Sipilä (os. Myllylä), Tellervo, Paavo, Matti ja Lauri Myllylä sekä heidän äitinsä Auli Myllylä.

Sodan jälkeen oli rakennustarvikkeista huutava pula mutta rakentaminen päästiin kuitenkin aloittamaan syksyllä 1946. Ovet, ikkunakehykset ja kalusteet toimitti Ajotyö Oy Järvelästä. Ajotyön omistivat sisarukset Martta, Hannes, Väinö, Lauri ja Martti Sipilä, siis osittain samat henkilöt kuin Kaivannon Matkailunkin. Rakennukset valmistuivat kesän alla vuonna 1947, ja toiminta lähti käyntiin yhdeksäntenä päivänä kesäkuuta.

Rakennukset oli piirtänyt arkkitehti Jalmari Peltonen. Majat olivat lautarakenteisia. Neljä majaa oli kooltaan 6,2 x 8,2 metriä, niissä oli eteinen ja 4 huonetta. Huoneissa oli uunilämmitys mutta ei mukavuuksia (paitsi pesukomuutti, johon sai hakea kylmää vettä kaivosta). Viides maja (tai parakki) oli kooltaan 6,12 x 12,2 metriä. Siinä oli 8 huonetta, joista 4 oli kuudelle hengelle. Tässä majassa ei liene ollut lämmitysmahdollisuutta. Lisäksi Maja-alueella oli kaivo, puuvaja ja käymälärakennus.

Ravintolarakennus oli kooltaan 7,25 x 20 metriä ja sen alla oli iso kellari. Sauna oli hirttä, kooltaan 5 x 6,6 metriä ja siinä oli 2 pukuhuonetta. Ravintola sijaitsi Kaivannon kanavalta kolmisen sataa metriä Kangasalle päin, sillä kohdalla, josta Kiehelään johtava pikkutie (Kieheläntie) erkani maantiestä. Mökit olivat ravintolasta samoin kolmisen sataa metriä Kangasalle päin ja sauna ravintolasta suoraan järven rantaan, muutaman sadan metrin päässä.

Mökkien varustetaso tuntuu tänä päivänä ankealta mutta se oli siihen aikaan riittävä. Sauna oli lämpimänä joka päivä, täysihoitoon kuuluivat ateriat ja aamu- sekä iltapala ravintolarakennuksessa ja veneillä sai soudella Längelmävedellä ja Roineella. Mitäpä ihminen sodan jälkeisenä aikana muuta olisi kaivannut!

Asiakkaita saatiin mm ilmoittamalla suurimpien kaupunkien lehdissä. Ensimmäisenä vuonna ilmoitettiin seuraavasti (Uusi Suomi 4.6.1947):

LOMANVIETTÄJÄT!

Kaivannon Matkailu Oy:n matkailumajat ja ravintola luonnonkauniilla Längelmäveden ja Roineen välisellä Vehoniemen harjulla Kangasalla avataan 9.6.47. Hyvät liikenneyhteydet Tampereelta. Tiedustelut ja tilaukset os.

Kaivannon Matkailu Oy

Kaivanto
puh Kangasala 96 sekä
Helsinki puh 31 851

Kangasala 96 oli Kiehelän ja Helsinki 31 851 Ajotyön Simonkadun myymälän puhelinnumero.

Kangasalan Sanomissa oli 28.5.1949 uutinen, jossa oli kysytty Vehoniemen matkailumajan ja Kaivannon Matkailun näkymiä tulevaksi kesäksi. Kaivannon Matkailusta uutinen kertoi:

"Kaivannon Matkailu Oy aloittaa toimikautensa kesäkuun 1 päivänä, mutta jo eilen ja tänään sekä huomenna on vieraina geologiretkikunta, joka käsittää useita kymmeniä henkilöitä. Kesäksi on tilattu jo melkoisesti huoneita. Kaivannon Matkailu Oy voi majoittaa kesävieraita 60 – 70 henkeä."

Seuraava ilmoitus on julkaistu Helsingin Sanomien "täysihoitoa tarjotaan"- osastossa heinäkuussa 1950:

**Hämeenlinnan – Kaivannon
vesibussin päätepisteessä**

tarjoamme hyvää täysihoitoa huokealla. Viihtyisyyttä viikonlopun viettäjille. Kätevä yhteys myös Tampereen kautta Helsingistä kello 8 lähtevällä pikajunalla ja Helsinki – Tampere linja-autolla.

KAIVANNON MATKAILU Oy
Puhelin Kangasala 96 kaksi soittoa
Osoite Kaivanto

Omituiselta tuntuva puhelinumero selittyy sillä, että Kiehelästä (puhelinnumero siis Kangasala 96) oli vedetty Kaivannon Matkailuun sivulinja. Siihen aikaan maaseudulla puhelut kulkivat vielä paikallisen käsivälitteisen puhelinkeskuksen kautta ja keskuksenhoitaja siis soitti kaksi perättäistä soittoa kun puhelu oli tarkoitettu Kaivannon Matkailuun.

Johtokunnan kokouksessa 30.3.1954 valittiin eroa pyytäneen Lauri Myllylän tilalle toimitusjohtajaksi Martti Sipilä ja "yhtiön ylläpitämän matkustajakoti- ja ruokalaliikkeen vastuunalaiseksi hoitajaksi emäntä Elin Sipilä". Keittiössä työskentelivät myös, ainakin ajoittain, Elin Sipilän sisaret Martta Piensuo ja Olga Rekola.

Yhtiön heikkoutena oli toiminnan rajoittuminen vain muutamaan kesäkuukauteen. Vaikka majoituskapasiteetti olikin silloin 60-70 henkeä, tuskin se oli monenakaan viikkona täydessä käytössä. Talvikäyttöä saatiin vain satunnaisesti majoittamalla ammattikurssilaisia. Mitä pitemmälle 1950- luvulle tultiin, sitä riittämättömämmiksi osoittautuivat myös palvelut. Tehtiinkin suunnitelmia laajentaa lomamökkitoimintaa yhdistettynä Kiehelän tilan maihin. Yritystä koetettiin myös myydä joko yksinään tai yhdessä Kiehelän kanssa, esimerkiksi 18.1.1957 päivätyllä kirjeellä Maaseudun Lomaliitolle. Uhkaamassa oli myös TVH:n suunnittelema maantien oikaisu, jonka alle jäisi osa mökeistä.

Kiehelän omistajat kuitenkin myivät tilan Kangasalan kunnalle 3.7.1958 päivätyllä kauppakirjalla ja sen maille rakennettiin kuntainliiton b- mielisairaala. Tässä vaiheessa kunta ei ollut kiinnostunut Kaivannon Matkailun maista, puhumattakaan sen rakennuksista.

Kaivannon matkailun majoitustoiminta päättyi kesällä 1961. Tämän jälkeen toiminta oli velkojen hoitoa ja kaluston sekä kiinteistön kaupittelua. Tie- ja Vesirakennushallituksen Tampereen piiri lunasti maantien oikaisua varten maa-alueen, johon sisältyi neljä matkailumajaa. Loput kiinteistöistä myytiin lopulta Kangasalan kunnalle vuonna 1970.

Yhtiökokouksessa 26.1.1971 päätettiin lopettaa yhtiö ja ottaa julkinen haaste velkojille. Näitä ei ilmaantunut säädettyssä ajassa joten yhtiö purettiin.

Kaivannon Matkailu Oy:stä on tänään jäljellä saunarakennus, jonka omistaa Kangasalan kunta, sekä maantien vieressä edelleen näkyvissä olevat muutaman lomamökin perustuspilarit.